

خطرات زندگی دیجیتال

با رونق گرفتن عصر اینترنت در جوامع بشری، همه چیز را می‌توان با شکل الکترونیک در اختیار گرفت. این رسانه جدید که چندین رسانه را به صورت یکپارچه در خود گردآوری کرده، به شکلی آرام و خزنده کاربران را دچار سرسام الکترونیکی کرده‌است. هزاران سایت، میلیون‌ها وبلاگ و میلیارد‌ها صفحه اینترنتی در اختیار کاربران قرار گرفته‌است و تنها با یک کلیک انواع اطلاعات راست و دروغ در اختیار متقاضیان قرار می‌گیرد. هر قدر هم که قدرت پردازش و تجزیه و تحلیل انسان قوی باشد، امکان رهایی از این چتر عالم‌گیر وجود نخواهد داشت و هزاران سایت و وبلاگ او را به سوی خود فرا می‌خواند، به این ترتیب انسان‌ها به موجوداتی بدل خواهند شد که از یک‌سو با گستره انبوهی از اطلاعات مواجه‌شده و از سویی دیگر امکان تفکر و تعمق را از دست خواهند داد و این خود یکی از ده‌ها بیماری الکترونیکی است.

در این مقاله قصد بررسی مختصر گونه چند مورد از بیماری‌های الکترونیکی را بچ سال‌های جاری را داریم. بیماران الکترونیکی برخلاف سایر بیماران با استفاده از قرص، شربت و آمپول قابل درمان نیستند و تنها همت خود آنها برای از میان برداشتن این سد کارساز خواهد بود و تصمیمی که خواهند گرفت مبنی بر ترک کردن عادت‌های ناخواسته‌شان و اصلاح زندگی الکترونیکی‌شان به کمک آنها خواهد آمد.

و حید نقشینه‌چمند

سلامت دیجیتالی

سلامت الکترونیک (e-Health) یک زمینه نوظهور از برخورد انفورماتیک، پزشکی، بهداشت عمومی و تجارت است که از طریق شبکه جهانی وب (world wide web) و تکنولوژی‌های مرتبط با آن ارتقا و تکامل می‌یابد. سلامت الکترونیک را نه تنها به عنوان یک توسعه فنی، بلکه به عنوان حالتی روحی، طرز تفکر و یک حرکت عمومی جهانی می‌توان توصیف کرد. برای توصیف واژه سلامت الکترونیک باید از فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) در بخش سلامت بهره برد. اطلاعات دیجیتالی در بخش سلامت و بهداشت برای مقاصد بالینی و آموزشی و مدیریتی از طریق الکترونیک، انتقال ذخیره و بازیابی می‌شود.

◀ **تعریف**

سلامت الکترونیک یک زمینه جدید و روبه رشد از تلاقی اطلاع‌رسانی پزشکی – سلامت عمومی و مبادلات تجاری است که به خدمات و اطلاعات سلامت ارائه شده و با تقویت شده از طریق اینترنت و فناوری‌های وابسته اطلاق می‌شود. در مفهومی وسیع‌ترین واژه‌نه تنها به توسعه فناوری اشاره می‌کند، بلکه زمینه‌ای جامع برای ارتقای محلی – منطقه‌ای و بین‌المللی مراقبت بهداشتی با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات است.

◀ **تاریخچه سلامت دیجیتال**

واژه e-Health ابتدا در دهه ۹۰ میلادی کلمه‌ای عمومی بود و به تمام مسائل مشترک میان کامپیوتر و پزشکی اطلاق می‌شد. این کلمه در ابتدا بیشتر به وسیله بخش صنعت و تجارت مورد استفاده واقع می‌شد و کاربرد علمی آن بسیار کم بود. در آن زمان تمام خدماتی که اینترنت برای سلامت مبتلا به بیماری نیز می‌دادند که در چه زمانی به چه تخصصی جوع کنند. به‌این ترتیب از مراجعه های مکرر آنها به مراکز غیر مرتبط جلوگیری به

بهداشت جهانی و فناوری یاد می‌کند، اما با گسترش نفوذ اینترنت در جوامع و افزایش گرایش کاربران به استفاده از اینترنت، سلامت دیجیتال نیز دچار تحولی عظیم شد و از کاربردی عمومی خارج شده و تبدیل به یک زیرشاخه از بهداشت عمومی شد. پس از آن کاربران و متخصصان فراوانی به استفاده از e-Health روی آوردند و سلامت الکترونیکي به واژه‌ای علمی و آکادمیک تبدیل شد، اما در ابتدا می‌توانند آموزش‌های مورد نیاز خود را در مورد برخورد با بیماری و عارض آن از طریق شبکه‌های اطلاع رسانی دریافت کنند.

◀ **حوزه های سلامت دیجیتال**

فوائد فراوانی از سلامت الکترونیکي می‌توان به دست آورد، اما باید توجه داشت که توسعه و گسترش خدمات بهداشتی و درمانی بدون استفاده از رایانه و فن‌آوری‌های مرتبط عملیاتی نخواهد بود. لذا برای تبیین بیشتر این کاربرد در ۱۰ حوزه به شرح زیر قابل تفسیر است:

۱-**توانمندسازی:**

به دلیل در دسترس قرار گرفتن اطلاعات و دانش پایه و مورد نیاز پزشکی و بهداشتی از سوی شبکه های اطلاعاتی برای همگان، راه های جدیدی به سوی درمان بیمار محور در جامعه اطلاعاتی ایجاد می‌شود. مردم جوامعی که اطلاعات صحیح و کافی را نسبت به مراقبت از سلامت خود دارند، کمتر دچار بیماری شده و در صورت ابتلا به بیماری نیز می‌دانند که در چه زمانی به چه تخصصی رجوع کنند. به‌این ترتیب از مراجعه های مکرر آنها به مراکز غیر مرتبط جلوگیری به

عمل می‌آید و در نتیجه شاهد ترافیک های بیهوده در محیط های بهداشتی نخواهیم بود. افزون بر این افراد بیمار می‌توانند آموزش‌های مورد نیاز خود را در مورد برخورد با بیماری و عارض آن از طریق شبکه‌های اطلاع رسانی دریافت کنند.

۲-

سلامت الکترونیکي الگوهای نوین ارتباطی میان پزشک و بیمار؛ پزشک و پزشک را ایجاد خواهد کرد و چالش‌ها، تهدیدها، تحولات و نیز فرصت های جدیدی از جنبه اخلاقی را به وجود می‌آورد.

از جمله این چالش‌ها بحث تبادل اطلاعات و اسناد پزشکی میان مؤسسات بهداشتی و درمانی فراهم خواهد شد، به نحوی که همواره از آخرین تغییرات دارویی، نسخه های درمانی، آموزش های پرستاری و مراقبتی و دیگر اطلاعات مورد نیاز آگاه شوند، بانک های اطلاعاتی (Data Base) این مؤسسات همواره به روز بوده و از آخرین تجربیات همکاران خود در هر گوشه از جهان می‌توانند استفاده کنند.

۳-**اصول اخلاقی:**

سلامت الکترونیکي الگوهای نوین ارتباطی میان پزشک و بیمار؛ پزشک و پزشک را ایجاد خواهد کرد و چالش‌ها، تهدیدها، تحولات و نیز فرصت های جدیدی از جنبه اخلاقی را به وجود می‌آورد. از جمله این چالش‌ها بحث تبادل اطلاعات و اسناد پزشکی میان مؤسسات بهداشتی و درمانی فراهم خواهد شد، به نحوی که همواره از آخرین تغییرات دارویی، نسخه های درمانی، آموزش های پرستاری و مراقبتی و دیگر اطلاعات مورد نیاز آگاه شوند، بانک های اطلاعاتی (Data Base) این مؤسسات همواره به روز بوده و از آخرین تجربیات همکاران خود در هر گوشه از جهان می‌توانند استفاده کنند.

اخلاق پزشکی در درمان های online، محرمانه ماندن اطلاعات بیماران، محرمانه نگه داشتن مهارت های تخصصی پزشکان و نیز رضایت پزشک و بیمار در درمان است.

۴-**کارآیی:**

خصوصیاتی همچون حافظه، سرعت در پردازش و تحلیل و توانایی انجام حجم زیادی از عملیات موجب خواهد شد که مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی با استفاده از رایانه بتواند پیشرفت های قابل ملاحظه ای در راه توسعه و پیشرفت برآورد. برای تصمیم گیری در عرصه ارائه خدمات سلامت اصل نخست جمع آوری اطلاعات مناسب است.

در زمان های گذشته در اثر یک مورد بیماری جدید زمان زیادی را به خود اختصاص می داد، اما امروزه به عنوان اقدامی فوری در بخش سلامت دیجیتال، قابل انجام است.

◀ **اعتیاد الکترونیک**

براساس بررسی‌های به عمل آمده آمار نشان می‌دهد که الگوهای رفتاری اعتیاد گونه در بین کاربران همیشگی اینترنت وجود داشته و بی‌وقفه بر تعداد این آمار افزوده می‌شود. یکی از جدی‌ترین آسیب‌های این بخش، آسیب رسیدن به کودکان و نوجوانان است که با ایجاد جذابیت‌های فریبنده آنها را در کام خود فرو خواهد کشید.

در سال‌های اخیر کودکان و نوجوانان به سوی بازی‌های چندنفره (Group Game) و حتی بازی‌های مبتذل تمایل بیشتری یافته‌اند و ساعت‌های بی‌شماری را در شب و روز به این امر اختصاص می‌دهند و در بعضی از اوقات نیز به سوی و لگرمی الکترونیک و گشت و گذارهای بی‌هدف در اینترنت می‌پردازند. این قبیل از افراد در صورت در اختیار نداشتن رایانه و اینترنت مانند افراد خمار سوده که امکان تهیه مواد مخدر را ندارند و حیران به دنبال

ابزار الکترونیکي دیگری مانند ماهواره، تلویزیون و... خواهند رفت و از کتاب و مطالعه و هم‌نشینی با دوستان و فامیل و ورزش‌های دسته جمعی گریزانند.

◀ **فساد الکترونیک**

یکی دیگر از افت‌های زندگی الکترونیکي دستیابی به تصاویر و فیلم‌های غیر اخلاقی به خصوص در رده سنی کودکان و نوجوانان است که متأسفانه هزاران سایت در اینترنت به تبلیغ چنین رفتارهایی دست می‌زنند که این امر نظارت شدید اولیا را در منزل و نیز متولیان صنعت ICT هر کشوری را طلب می‌کند که خوشبختانه در کشور ما با اعمال قوانین شدید و فیلتر سایت‌های غیر اخلاقی این کنترل تا حدودی انجام شده است، اما والدین نیز باید همواره از رفتار الکترونیکي فرزندان خود آگاه باشند و با کنترل‌های موردی جلوی انحراف را سد کنند که این امر در صورتی محقق خواهد شد

که والدین خود سواد رایانه‌ای کافی را در برخورد با اینگونه از مسائل دارا باشند.

◀ **انزوای الکترونیک**

فرد گرایی از آسیب‌های زندگی الکترونیکي است که سبب خواهد شد حماری پیرامون فرد ایجاد شود که گریز از آن به سادگی مقدور نباشد. زندگی الکترونیکي در نوع افراطی آن سبب خواهد شد که تعامل طبیعی در روابط اجتماعی کاهش و حس بی‌نیازی به افراد تقویت پیدا کند و این خود سبب شکل‌گیری انزوای الکترونیکي خواهد شد. تنهایی نشأت گرفته از کار با وسایل و ابزار الکترونیکي افراد جامعه را به کام خود می‌کشد و اثرات زیان باری بر جای خواهد گذاشت، واین فیلتر سایت‌های غیر اخلاقی این کنترل تا کاربران پس از مدتی مصاحبت دیگران را تحمل نمی‌کنند و مانند فرد معنایی که به سوی همدم باشند و با کنترل‌های موردی جلوی انحراف را خود خواهند رفت.

◀ **دکورآژه الکترونیک**
این خطر از مجموعه خطرات زندگی الکترونیکي جسم کاربران را هدف قرار می‌دهد که این آسیب ناشی از کار مداوم با ابزارهای الکترونیکي است که ارمغان زندگی الکترونیکي است. نمونه ات از این بیماری‌ها را می‌توان به دردهای عضلانی در ناحیه مچ دست، انگشتان، گردن، بینایی و سردرد اشاره کرد. خطر انتشار امواج الکترو استاتیک، خطر انتشار امواج نوری و تشعشعات بیماری‌زا، خطر ناشی از گرم شدن قطعات رایانه‌ها و انتشار گازهای سمی منتشره و ... از دیگر خطراتی است که سلامتی افراد درگیر با صنعت ICT را به چالش کشیده‌است. برای مبارزه با این قبیل از مشکلات خطراتی تحت نام ارگونومی شکل گرفته‌است تا با بررسی های دقیق علمی و کنشاک در زمینه این قبیل از بیماری‌ها از ابتلای کاربران بیشتر به این قبیل از بیماری‌ها جلوگیری به عمل آورد و مشکلات کاربران جاری را نیز کاهش دهد.

دیگر مراکز نیز به سمت تعالی پیش خواهند رفت.

۹- **مبتنی بر مدارک بودن**

معالجات در محیط e-Health باید براساس مستندات انجام بگیرد، به این معنی که اگر برای بیمار روش درمانی خاصی پیشنهاد شود، این روش باید با یافته‌های علمی روز مطابقت داشته باشد. همچنین پیش بین یک روش درمانی نیز براساس آخرین اطلاعات و دانش پزشکی روز میسر خواهد بدهند. این امر منجر به افزایش سطح جهانی بهداشتی خواهد شد.

فراز از مرزهای قراردادی بشری، پزشکان را قادر می‌سازد تا به آسانی مراقبت های پزشکی خود را به صورت online از طریق اینترنت پیگیری و دردهایی را که در بدن خود احساس می‌کنند، به صورت online در اختیار پزشک معالج خود قرار دهد و پزشک نیز راهنمایی‌های خود را به صورت online انجام دهد، بدون این که نیاز به حضور فیزیکی هر یک از دو طرف در مطب و یا بیمارستان باشد. همچنین در صورت حاد شدن مشکل بیمار می‌تواند با ارسال درخواستی برای پزشک معالج خود، تقاضای حضور فیزیکی وی را در منزل و یا محل کار خود کند.

این نوع از ارتباط که شکل جدیدی از ارتباط میان پزشک و بیمار است، به نوعی مشارکت تبدیل شده و منجر به تصمیم‌گیری‌های مشترک نیز خواهد شد که این امر در بیماری‌های جدید موجب افزایش سطح علمی پزشک و معالجه زودتر بیمار خواهد شد.

۸- **افزایش کیفیت خدمات سلامت:**

به دلیل ثبت و نگهداری اطلاعات پزشکان و مراکز بهداشتی در حافظه رایانه‌ها، مقایسه میان ارائه کنندگان خدمات بهداشتی – درمانی راحت تر خواهد بود. زمانی که این مقایسه صورت می‌گیرد، مشتریان به سوی مراکزی که خدمات با کیفیت تری ارائه می‌دهند، هدایت خواهند شد و این امر سبب ازدحام جمعیت در مراکز بهداشتی و لزوم نوبت دهی برای مراجعه، اعلام نتایج آزمایشگاهی و امکان بحث و بررسی راه های درمانی از طریق اینترنت را فراهم می‌آورد و به دلیل استقبال مردم از مراکز درمانی با کیفیت تر،

در حوزه e-Health به مراقبت های درمانی به

۵- **آموزش online:**

یکی از حوزه های سلامت الکترونیکي که ارتباط بسیار نزدیک و تنگاتنگی نیز با آموزش الکترونیکی e-learning دارد، حوزه آموزش online سلامت است. در این بخش از سلامت دیجیتال متون آموزش پزشکی، آموزش سلامت، اطلاعات بهداشتی و درمانی و نیز اطلاعات پیشگیری از وقوع بیماری‌ها به صورت online و به شکل متن، صدا، تصویر و فیلم بر روی شبکه های تخصصی پزشکان و نیز رضایت پزشک و بیمار در درمان است.

۶- **ارتباطی جدید:**

سلامت دیجیتال نوعی از تباط جدید میان بیمار و پزشک برقرار خواهد کرد . ارتباطی تمام وقت و ۲۴ ساعته که این ارتباط در روزهای غیر کاری و تعطیل نیز قابل انجام است. بیمار از طریق آدرس اینترنتی که پزشک معالجش در اختیار او قرار می‌دهد، می‌تواند آخرین اطلاعات را درباره بیماری خودبه دست آورد و با آخرین و

۷- **گستره جغرافیایی:**
سلامت دیجیتال نوعی از تباط جدید میان بیمار و پزشک برقرار خواهد کرد . ارتباطی تمام وقت و ۲۴ ساعته که این ارتباط در روزهای غیر کاری و تعطیل نیز قابل انجام است. بیمار از طریق آدرس اینترنتی که پزشک معالجش در اختیار او قرار می‌دهد، می‌تواند آخرین اطلاعات را درباره بیماری خودبه دست آورد و با آخرین و

در حوزه e-Health به مراقبت های درمانی به

در روزهای ۴ و ۵ اسفندماه برگزار خواهد شد

همایش سراسری کارشناسان ارشد فرابری داده‌ها

همایش سراسری کارشناسان ارشد فرابری داده‌ها واحدهای مختلف سازمان در روزهای ۴ و ۵ اسفندماه در سالن اجتماعات نگین غرب بر گزار می‌شود.

به گزارش خبرنگار تأمین، بنابر اعلام پوشی، مدیرکل دفتر راهبری سیستم‌ها، این اقدام در پی تقاضای این مدیریت و موافقت مدیرعامل سازمان انجام می‌شود. مدیرکل دفتر راهبری سیستم‌ها در خصوص اهداف این همایش گفت: به دلایل مختلفی از سال ۸۲ تا به اکنون همایش‌های علمی و صنفی برای همکاران فرابری داده‌های واحدهای سازمان بر گزار نشده‌است بر این اساس در این نشست تلاش خواهد شد تا یک هماهنگی در خصوص مسائل مختلف IT در سازمان به عمل آید.

وی با بیان اینکه کارشناسان فرابری داده‌های سازمان و شرکت مشاور مدیریت و خدمات ماشینی تأمین، مهم‌ترین منابع و سرمایه IT سازمان محسوب می‌شوند که باید مورد توجه شایسته قرار گیرند یادآور شد: در این همایش چند سخنرانی علمی و تخصصی نیز برای شرکت‌کنندگان بر گزار خواهد شد.

پوشی، همچنین خبر داد: تلاش خواهد شد تا کمیته‌های تخصصی با حضور کارشناسان فرابری داده‌ها شکل بگیرد که این کمیته‌ها در طول سال به طور مستمر در زمینه‌های تخصصی فعالیت خواهند کرد و بازوی مشورتي دفتر فرابری سیستم‌های خواهند بود.

تسلیمیت

با کمال تأسف، جمعی از همکاران ارجمند سازمان در سوگ عزیزان خویش نشسته‌اند. با عرض تسلیت به این همکاران، برای تازه در گذشتگان از خداوند متعال طلب مغفرت و برای بازماندگان محترم صبر، مسئلت می‌نمایم.

✿ آقای رضا شجاع

(داره کل اموداری)

✿ آقای عبدالحسین قنبری

(بانک رفاه کارگران منطقه آذربایجان غربی)

✿ آقای محمداسلام هاشم‌هی

(شعبه سراوان)

✿ آقای ابراهیم عبدالوند

(همکار بازنشسته اداره کل سیستان و بلوچستان)

✿ آقای نادر خورشیدی

(اداره کل آذربایجان غربی)

✿ خانم فاطمه امینی رنجبر

(پلی کلینیک رفسنجان)

✿ خانم ملکانی نژاد

(شعبه ۱۲ اصفهان)

✿ آقای مهدی زارعی

(شعبه میرجاوه)

✿ آقای مهرهاد بدلی

(بیمارستان سیلان اردبیل)

✿ خانم زهرا سلمانی

(بیمارستان سیلان اردبیل)

✿ خانم رقیه روشفکر

(درمانگاه شهید بهاری شاهرود)

✿ خانم لیلا عبدی‌زاده

(شعبه یک آبادان)

✿ خانم زینب سالاری

(شعبه یک آبادان)

✿ آقای دکتر خدایار

(بیمارستان سیلان اردبیل)

✿ خانم شمس‌الدین

(فرابری داده‌های شعبه قشم)

✿ خانم ندا نژاد بهبهانی

(دفتر رسیدگی به اسناد پزشکی خوزستان)

✿ خانم مرجان لطیف‌التجار

(بیمارستان ۱۷ شهریور آبادان)

✿ خانم فرخنده عسگری

(بیمارستان شفا مسجدسلیمان)

✿ آقای علی محمد غلامی

(مدیریت درمان خوزستان)

✿ آقای رضا صادقی

(مدیریت درمان خوزستان)

✿ آقای علی طاهری

(شعبه سرخس)

✿ خانم وطن خواه

(مدیریت درمان کرمان)

✿ آقای شاپور نجاعی

(اداره کل خوزستان)

✿ آقای سزیموس بنیانی

(اداره کل خوزستان)

✿ آقای بابک زارعی

(اداره کل خوزستان)

✿ آقای ناصر مهابادی

(اداره کل قم)

✿ آقای امین امینی

(شعبه یک کرمان)

✿ آقای فتحی‌زاده

(شعبه یک کرمان)

✿ آقای رضا رازاذه

(اداره کل آذربایجان غربی)

✿ آقای لقمان پروزش

(شعبه سرشد)

✿ آقای حمزه خلفخانی

(شعبه نقده)

✿ آقای دهراب اسدپور

(اداره کل خوزستان)

✿ آقای محرمعلی قاسم خالوبی

(شعبه شهر صنعتی رشت)

✿ آقای حسین سلطانی محمدی

(اداره کل غرب تهران بزرگ)

✿ آقای احمد تابندگان

(شعبه ۲۰ تهران)